

[Hrvatska](#) [Europa](#) [Svijet](#) [Kultura](#) [Planet Zemlja](#) [Ljudska prava](#) [Poslodavci](#) [Politika](#) [Medij](#)

Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara I.

Tijana Vukić

30.04.2021. 12:07

Mediji

Ispiši

Foto: Kai Mörk, CC/Wikipedia

Potencijal održivosti - profil hrvatskog sustava za visokoškolsko obrazovanje novinara: Zamislimo novinarsku redakciju s deset zaposlenika koji obavljaju poslove novinara, neko su vrijeme naukovali u novinarskoj redakciji, a obrazovali su se za sljedeća zanimanja - ekonomist, komunikolog, inženjer cestovnog prometa, profesor hrvatskog jezika i književnosti, pedagog, novinar, profesor povijesti i sociologije, politolog, grafički dizajner te informatolog. Ta imaginarna slika nije daleko od realnosti.

Informirati, predstavljati publiku te omogućiti forum rasprave putem različitih medijskih praksi novinarstva i medija, temeljne su zadaće medija u demokratskim društvima (Curran, 2010) koje povećavaju značaj visokoškolskog sustava za obrazovanje novinara i dodaju mu vrijednost. "Na njegovo uspostavljanje i održavanje

snažno utječu naslijeđe i suvremeni trendovi u kulturološko-društvenom okruženju, gospodarstvu, medijskom tržištu, primijenjenu zakonodavstvu i ostalim vrstama društvene i stručne regulative. Osnovna mu je svrha pripremanje studenata za tržište rada, zapravo za rad na poslovima novinara u medijskim organizacijama" (Vukić, 2017: 166).

Tko? Visokoškolski sustav za obrazovanje novinara

Što? Serija novinarskih priloga o akademskom obrazovanju novinara

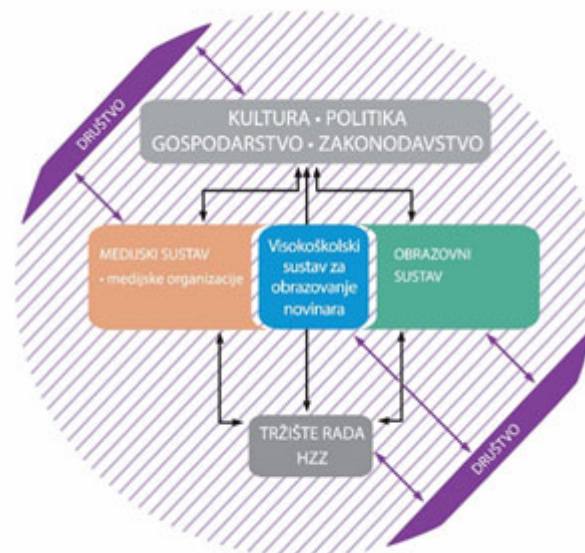
Gdje? U Hrvatskoj / e-publikacija H-Alter

Kada? Travanj-prosinac 2021.

Zašto? Riječ je o značajnoj suvremenoj, ali medijski nedovoljno obrađenoj, zanemarenoj obrazovnoj temi, kojoj, novinarski na taj način još nije sustavno pristupljeno, a sponom znanosti i novinarstva, vrijedi potaknuti javnu raspravu i popularizirati aktualnu problematiku novinarske kvalifikacije, potencijalno doprinijeti razvoju sustava i promjeni javne percepcije o novinarskom obrazovanju, kvalifikaciji i poslu.

Podimo od teze da je visokoškolsko obrazovanje novinara otvoreni društveni sustav koji se sastoji od međusobno povezanih dijelova i podsustava, skupa formalnih organizacija koje obrazuju novinare, i u konstantnoj je interakciji s ostalima, posebno onim sustavima s kojima je usko povezan, odnosno kojih je, ili bi trebao biti, dio – obrazovnim i medijskim. Temelj za takvo razmišljanje pronalazi se, između ostaloga, i u radu **Hoya** i dr. (2013, str. 23-24) što teoriju otvorenog društvenog sustava implementiraju u edukacijsku okolinu modelirajući školu kao formalnu organizaciju koju određuju "međuovisnost o dijelovima, jasno definirana populacija, razlikovanje od okruženja, kompleksna mreža društvenih odnosa i jedinstvena kultura". Tijekom vremena, takav sustav prolazi određene transformacije uvjetovane nizom internih (struktura, individua, kultura i politika) i eksternih (ulazne i izlazne komponente) elemenata i impulsa. S obzirom na navedene komponente

moguće je analitičkom metodom kontekstualizirati akademski sustav za obrazovanje novinara pri čemu valja koristiti kognitivni ključ prema kojemu je to ujedno pitanje društva, institucije, pojedinca, ali i sinergije s drugim društvenim sustavima.

Izradila Z. V. Izvor: prilagođeno prema Vukić (2017: 166)

Struktura

Visoko obrazovanje novinara prema normativnim kriterijima klasifikacije odvija se unutar formalnog akademskog obrazovnog sustava (Vukić, 2017). Određen je formalno-organizacijskim značajkama; strukturalnim i relacijskim specifičnostima. Općeobrazovna domena visokoškolskog sustava za obrazovanje novinara uključuje obilježja i općeobrazovnog sustava u Hrvatskoj i općeg visokoškolskog sustava, čije su temeljne determinante, od 2005. godine, bolonjska načela obrazovanja te, od 2013. i Hrvatski kvalifikacijski okvir.

Izradila Z. V. Izvor: prilagođeno prema Vukić (2017: 168)

Njegovu institucijsko-organizacijsku domenu čine svojstva općeg visokoškolskog sustava pa se formalno novinarsko obrazovanje, u tom smislu, razlikuje prema vrsti i obilježjima ustanove te organizacijskim elementima nastave, odnosno prema: obliku upravljačke kontrole/vlasništva (javno i privatno), nositelju obrazovnog programa (veleučilište i sveučilište) i pripadajućim varijablama (sjedište, naziv, godina osnivanja studija itd.), vrsti (stručno i sveučilišno), stupnju/razini (dodiplomsko i poslijediplomsko) i trajanju visokog obrazovnog programa (3+2 / +3), vrsti kvalifikacije, stupnju strukovne sprema (visoka stručna sprema i poslijediplomska znanstvena stručna sprema) te obliku javne isprave (stručna i sveučilišna diploma) (Vukić, 2017).

Premda korijeni institucionalnog učenja novinarstva na području Hrvatske datiraju, kako piše **Najbar-Agičić** (2015), iz 15. studenog 1949. kada je u Zagrebu osnovana jednogodišnja Novinarska škola, ona ne odgovara temeljenim formalnim kriterijima visokoškolske ustanove jer je strukturom nalikovala na ubrzani tečaj i u nju su se upisivali kandidati različite školske kvalifikacije, dobi, iskustva i motivacije. To, međutim, svakako jest, ni godinu dana kasnije na njenim temeljima nastala, dvogodišnja Viša novinarska škola, o čijem je osnutku 15. srpnja 1950. odluku donijelo Predsjedništvo Vlade NRH. Iako je i ona djelovala kratko, ni dvije pune godine, te je kao i prethodna visoko vrednovala političku pripadnost kandidata (većina upisanih bili su članovi Komunističke partije), utrla je put budućim nastojanjima visokoškolskog obrazovanja novinara na našem prostoru. Prvi

Na javnim i privatnim visokim učilištima u Hrvatskoj novinari se mogu obrazovati na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim sveučilišnim studijima te na preddiplomskim stručnim studijima na veleučilištima.

studijski programi koji su obrazovali novinare na području Hrvatske istoga su naziva, ali su se razlikovali u trajanju i načinu studiranja.

Naziv studija	Novinarstvo		
Naziv institucije	Fakultet političkih nauka (Fakultet političkih znanosti)		
Godina osnutka	1971.	1975.	1986.
Trajanje studija	jedna godina	dvije godine	četiri godine
Način studiranja	uz neki drugi studij	uz neki drugi studij od treće godine studija nadalje	samostalni studij

Izvor: autorica; prilagođeno prema Vukić, 2017.

Pri tome ne treba zaboraviti dugogodišnje napore stručnog novinarskog društva (danas Hrvatskog novinarskog društva) koje je od osnutka (1910.) aktivno uključeno u razvoj obrazovanja novinara.

Društveno-politička tranzicija i ustroj demokratske države sustavu postepeno donose strukturalnu stabilnost. Tako se novinarsku (ili srodnu) visokoškolsku kvalifikaciju u Hrvatskoj danas može steći na više visokoškolskih institucija: u Zagrebu su to Fakultet političkih znanosti i Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko katoličko sveučilište te Veleučilište VERN, u Dubrovniku Odjel za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku, u Zadru Odjel za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru te u Koprivnici Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo Sveučilišta Sjever.

Radi se isključivo o onim studijskim programima koji u svojim elaboratima navode da je novinarstvo praksa u kojoj se njihovi prvostupnici ili magistri primarno zapošljavaju, odnosno čija je najčešća primjena u novinarstvu (ne odnosi se na poslijediplomske studije).

Vrsta i naziv
kvalifikacije koja se
stječe završetkom

Sažeto, visokoškolski sustav za obrazovanje novinara u Hrvatskoj može se opisati sljedećim karakteristikama - obrazovna vertikalna,

Novinarstvo,
Novinarstvo i odnosi s
javnostima,

studija koji obrazuju
 novinare u Hrvatskoj
 su: stručni
 prvostupnik
 novinarstva (ili
 srodnih studija);
 sveučilišni prvostupnik
 novinarstva (ili
 srodnih studija);
 magistar novinarstva
 (ili srodne struke) te
 doktor informacijskih i
 komunikacijskih
 znanosti grane
 komunikologija /
 masovni mediji /
 novinarstvo.

multidisciplinarnost/interdisciplinarnost, niski stupanj
 autonomije te dihotomija i diferencijacija studijskih
 programa. Institucionalni pristup obrazovanju novinara
 razlikuje se prije svega ovisno o tome kako pojedina
 institucija/nastavnik definiraju novinarstvo, kao npr.
 zanimanje i posao, poziv i zvanje, spremu, struku i zanat,
 kao profesiju, vještinu, pisanje, tehniku, akademsku
 disciplinu ili dr. Potom, interdisciplinarna priroda
 novinarstva s jedne strane omogućava osnivanje studija
 koji obrazuju novinare, a čiji je znanstveni temelj u drugim
 disciplinama premda su u najvećoj mjeri usmjereni
 novinarstvu kao praksi (**Mataušić**, 2007), dok se s druge
 primjećuje izrazita heterogenost kolegija, što je u skladu s
 međunarodnim tendencijama. Diferencijacija studijskih
 programa odnosi se i na ekspanziju onih koji se na neki
 način tiču komunikacije i medija, ali, iz akademskog
 aspekta, ne pripadaju znanstvenim granama

Komunikologija,
 Komunikologija,
 mediji i novinarstvo,
 Mediji te Mediji i
 kultura društva nazivi
 su dodiplomskih
 studijskih programa
 koji obrazuju novinare
 u Hrvatskoj, a
 Informacijske i
 komunikacijske
 znanosti,
 Komunikologija te
 Mediji i komunikacija
 poslijediplomski
 studijski programi.

komunikacijskih znanosti te educiraju za različita/oprečna medijska zanimanja i
 prakse (poput npr. odnosa s javnošću). Posljedice toga ozbiljno ugrožavaju potencijalnu uspostavu novinarstva
 kao regulirane profesije (McQuail (2005) ističe općeprihvaćeno i jasno određeno akademsko obrazovanje
 novinara kao jedan je od temeljnih preduvjeta novinarske profesionalizacije) jer se nedostatkom autonomije
 studija koji obrazuju novinare struka fragmentira, što na kraju otežava njeno samodefiniranje, a podržava
 instrumentalizaciju.

No zamislimo, dijalektike radi, novinarsku redakciju s deset zaposlenika koji obavljaju poslove novinara, neko su
 vrijeme naukovali u novinarskoj redakciji, a obrazovali su se za sljedeća zanimanja - ekonomist, komunikolog,
 inženjer cestovnog prometa, profesor hrvatskog jezika i književnosti, pedagog, novinar, profesor povijesti i
 sociologije, politolog, grafički dizajner te informatolog. Ta imaginarna slika, međutim, nije daleko od realnosti.
 Podsjetimo, u hrvatskim medijima poslove koji pripadaju novinarskom zanimanju obavljaju ne samo oni koji su
 stekli visokoškolsku kvalifikaciju iz novinarstva (srodne struke / studija), već i oni koji nisu završili neki stupanj
 tercijarnog obrazovanja (te poslove, dakle, mogu obavljati i oni sa samo završenom srednjom školom) i svi oni
 mogu postati članom novinarskih udruženja. Hrvatska u tome, međutim, nije usamljena jer su slične prakse
 vidljive i u drugim europskim zemljama. Konačno, prema posljednjim podacima prikupljenima u Bazi podataka
 reguliranih profesija EU-a (2021), novinarstvo je regulirano tek u Italiji (*Giornalista*) i Portugalu (*Jornalista*), ali ni u

njima visokoškolska novinarska kvalifikacija nije preduvjet za ulazak u profesiju. Riječ je, dakle, o šire rasprostranjenosti problematiki o čijim su izazovima prethodno detaljnije diskutirali mnogi hrvatski znanstvenici i stručnjaci (npr. **Malović**, 2000 i 2009; **Zgrabljic Rotar i Vrljević Šarić**, 2009 i **Popović**, 2018).

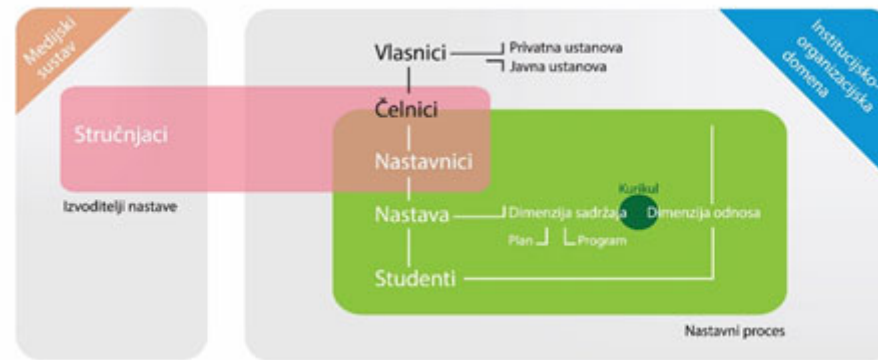
Nadalje, struktura svake institucije visokog obrazovanja određena je birokracijom, odnosno očekivanjima i ulogama, organizacijskom hijerarhijom, internim pravilima, regulacijom i specijalizacijom (**Hoy** i dr., 2013: 27). Dakle, rad na sveučilištima i visokim školama koje obrazuju novinare kontrolira se, organiziran je i podijeljen prema određenim ulogama s obzirom na administrativnu, nastavnu i drugu (npr. znanstvenu) djelatnost poštujući standardiziranu unutarnju i vanjsku (samo)regulaciju (zakone, statut, dopusnice, pravilnike, strateške dokumente, kodekse, poslovnike, odluke, procedure, upute, nastavne planove i programe i dr.).

Na koncu, u širem smislu, struktura visokog obrazovanja novinara do sada je bila predmet više znanstvenih istraživanja (**Božičević**, 2007; **Biondić** i dr., 2011; **Plenković** i **Mustić**, 2014; **Perišin** i **Mlačić**, 2014; **Vukić**, 2014; **Vukić**, 2017 i dr.), a valja istaknuti da se obrazovanje novinara na međunarodnoj razini sve više razumijeva kao zasebna istraživačka disciplina.

Individua i kultura

Život pojedinog društvenog sustava ne završava na formalnim zahtjevima, dapače, tek pojedinci sa svojim potrebama, ciljevima, vjerovanjima i spoznajama (**Hoy** i dr., 2013: 27), koji realiziraju pojedine poslovne zahtjeve u međusobnoj interakciji, omogućavaju njegovo funkcioniranje u realitetu. Nastavu planiraju, organiziraju i realiziraju sudionici nastavnog procesa u koje ubrajamo vlasnike, čelnike, nastavnike, stručnjake, nastavnike i studente, a tu je i nenastavno osoblje. Posebnost se ogleda u činjenici da je novinarska praksa u medijima neizostavan dio visokog obrazovanja novinara pa se medijski stručnjaci raznih profila aktivno uključuju u izvođenje nastave i/ili nadziru studentski rad.

*Nemo doctus nascitur.
Vivat academia!*

Izradila Z. V.; Izvor: prilagođeno prema Vukić (2017: 172)

Danas studenti – sutra kvalificirani novinari, skupina je kojoj je usmjereno to visokoškolsko obrazovanje. Unutar sustava, studenti iz teorijskog, ali i praktičnog aspekta uče i vježbaju novinarske vrijednosti, norme, način razmišljanja, ponašanja pa čak i življenja. Upravo od toga polazi Model novinarske ličnosti (Vukić, 2014 i 2017) koji se primarno pita kakav će novinar biti čovjek, a ne što će novinar moći nakon što završi studij. Njime je kao središnji cilj visokoškolskog obrazovnog procesa, odnosno ključni obrazovni ishod određen *razvoj vrsnog novinarskog kadra prema načelima održivosti* što podrazumijeva stvaranje cjelovitih i uravnoteženih novinarskih ličnosti.

Novinarska ličnost je cjelokupno ponašanje čovjeka koji radi kao novinar što se manifestira kao spoj novinarskog identiteta, novinarske osobnosti i ostalih njegovih karakteristika, nevezanih za novinarsku djelatnost (...) Novinarski identitet je rezultat definiranja samog sebe novinarstvom, a čini ga skup samo onih obilježja novinarske djelatnosti koje novinar primjenjuje u praksi (...) Novinarska osobnost je ukupnost ostalih pojedinačnih novinarskih odlika koja se sastoji od njegove izuzetnosti i neponovljivosti, karakterističnog načina na koji razmišlja, osjeća i ponaša se u kontekstu novinarstva te vlastita stila novinarskog života i rada (Vukić, 2017: 303).

Konkretnije, uravnotežen razvoj svih aspekata pojedinih kategorija novinarskih sposobnosti (mentalnih, psihomotornih, senzornih, tjelesnih i kreativnih) i stjecanje novinarskih kompetencija (znanja, vještina, samostalnosti i odgovornosti). Nekoliko je razina razvoja održivosti novinarskog obrazovanja – neodrživo,

novinarsko obrazovanje o održivom razvoju, novinarsko obrazovanje za održivi razvoj i održivo novinarsko obrazovanje (Vukić, 2019). Teza održivog visokoškolskog sustava za obrazovanje novinara temelji se na holističkoj obrazovnoj paradigmi kojoj cjelovitost, univerzalnost i društvena načela održivosti proizlaze iz socijalnih, demokratskih i humanističkih vrijednosti (Vukić, 2019). Jamac tome je sustavno strateško upravljanje visokoškolskim sustavom za obrazovanje novinara u sinergiji s ostalim društveno povezanim sustavima što omogućava pretpostavku da bi se uspješno utjecalo i na promjenu drugih sustava, prvenstveno medijskoga.

Izradila Z. V.: Izvor: prilagođeno prema Vukić, 2017: 236

Fokus na pojedinca, na prikazani način, zaokret je u tradicionalnom razmišljanju o novinarskom obrazovanju koje se najviše proučava, razumijeva i prakticira iz perspektive novinarstva kao djelatnosti.

Rezultati posljednjeg opsežnog znanstvenog istraživanja sadržaja studijskih programa novinarstva u Hrvatskoj i različitih testiranja potvrđuju da hrvatski sustav za obrazovanje novinara ima takav potencijal. Neodrživo je, međutim, što sustav "gotovo uopće ne prati koncepte medijskog, a tek djelomično obrazovnog pluralizma (...) Holistička načela građanskoga razvoja, aktivnoga demokratskog razvoja te razvoja slobode izraza čine tek

trećinu ukupnog sadržaja koji se odnosi na holistička načela (...) znanje definira kao najvažniju novinarsku kompetenciju, novinarske samostalnosti i novinarske odgovornosti doživljava nebitnima" (Vukić, 2017: 291).

Politika

Visoko obrazovanje novinara, prema Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (NN, 118/09, 82/12 i 32/13), organizano je u okviru područja 5 Društvene znanosti, polja 504 Informacijske i komunikacijske znanosti te grana - novinarstvo, komunikologija i masovni mediji.

Nadalje, aktualna Nacionalna klasifikacija zanimanja (2010) propisuje zanimanje *novinar/novinarke* na sljedeći način: rod 2 (Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje), vrsta 26 (Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu), podvrsta 264 (Književnici/književnice, novinari/novinarke i jezikoslovci/jezikoslovke) te skupina 2643 (novinari/novinarke).

Evoluciju i praksu visokoškolskog obrazovanja novinara prate aktualne društvene (u najširem smislu riječi), obrazovne i medijske politike ili pak njihovo odsustvo što je u cijelome svijetu čini kontroverznom obrazovnom, stručnom, medijskom i znanstvenom temom. Aktualni hrvatski visokoškolski sustav za obrazovanje novinara jasno reflektira teškoće sustava s kojima je u najužem odnosu, odnosno onih čiji je dio - obrazovnog (dugotrajno uvođenje bolonjskih načela, fakultativna izrada standarda zanimanja i kvalifikacija, inertnost sustava, utjecaj politike, kriza svijesti i (radnog) identiteta) i medijskog (teorijska i provedbena kriza novinarstva - iz perspektive zakonodavstva, novinarske struke, tržišta, politike i rada u medijima) (Vukić, 2017).

Dio uzroka je svakako u nedostatku obrazovno-medijske politike, slažu se i znanstvenici i stručnjaci, i koja bi, u suradnji sa strukom, između ostaloga, trebala jasno i nedvosmisleno definirati ključne kriterije toga (i srodnih) zanimanja i kvalifikacija. Premda se u sektoru Informacije i komunikacije Registra Hrvatskog kvalifikacijskog okvira još uvijek ne pronalazi standard zanimanja ni kvalifikacija povezanih s novinarstvom (2021), poznato je da je prije nekoliko godina inicijativu za taj opsežan i zahtjevan proces za diplomski studij novinarstva preuzeo Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Tim standardima, i studijskim programima

Novinar je fizička osoba koja se bavi prikupljanjem, obradom, oblikovanjem ili razvrstavanjem informacija za objavu putem medija, te je zaposlena kod nakladnika na temelju ugovora o radu ili obavlja novinarsku djelatnost kao samostalno zanimanje, u skladu sa zakonom (Zakon o medijima, NN 59/04, 84/11, 81/13).

koji će se prema njima reformirati, zakoračit će se, iz perspektive obrazovnog sustava, smjerom profesionalizacije hrvatskog novinarstva.

Je li to sve?

Naravno da nije; nije početak, čak ni uvod. Opsežnost, kompleksnost i svojevrsna apstraktnost te teme nas, međutim, ne opravdava da se o njoj ne pitamo, ne istražujemo je, da o njoj ne promišljamo. Jedan od niza razloga leži i u onome čemu nas uči medijsko obrazovanje - da bezbrojnim medijskim sadržajima kojima se svakodnevno izlažemo valja pristupati kritički pa i istraživački, odnosno upućuje nas da se pitamo i to tko su oni koji ih pripremaju i jesu li adekvatno za to obrazovani. To ne znači, međutim, da dobar novinar ne može biti i onaj koji se za to nije formalno obrazovao, ali "Novinarstvo zahtijeva aktivno učenje, kritičko i kreativno razmišljanje (...) bez obzira na prirodni talent koji netko ima za pisanje, nije organska ili urođena praksa, nego pristup pisanju kojeg se može analizirati i razumjeti" (**Sheridan Burns**, 2009: 38 i 12). Prateći, dakle kvalitetne i adekvatne medijske sadržaje i provjerene autorske glasove, za koje možemo potvrditi da postupaju u skladu sa zahtjevima struke, vodimo računa o sebi, čuvamo svoje mentalno zdravlje, osiguravamo osobne stavove i održavamo pozitivne navike; slično kao kad brinemo o zdravoj prehrani i tjelesnoj aktivnosti.

Budući da je novinarstvo javno zanimanje (**McQuail**, 2008), a javnost "traži stručno obrazovanje za novinare" (**Jokoš i Kanižaj**, 2012: 106), to jest ili bi neizostavno trebala postati tema od javnoga društvenog značaja. Planirani jednomjesečni javni razgovori o (našem) akademskom obrazovanju novinara s predstavnicima onih koji su s tim sustavom direktno povezani - vladajućih, visokoškolskih profesora koji aktivno izvode nastavu, ujedno i predstavnika upravljačke strukture, zaposlenih novinara, studenata studijskih programa koji obrazuju novinare, nakladnika znanstvenih i stručnih knjiga i časopisa, aktualnih/bivših voditelja/organizatora radionica dodatnog stručnog usavršavanja za novinare, novinarskih udruženja, voditelja poslijediplomskih studijskih programa iz komunikacijskih znanosti i visokoškolskih profesora koji sudjeluju u obrazovanju novinara (i) u stranoj zemlji (ne nužno tim slijedom) - snažno podupiru tu ideju.

Nadahnamo se, na tom putu, suvremenim stoljetnim citatom:

"Prigovaraju da bi Visoka škola za novinarstvo uspostavila klasnu razliku unutar profesije - nevidljivu razliku nekolicine koji su imali koristi od visokog obrazovanja nasuprot mnogih koji nisu uživali tu prednost. Iskreno se nadam da će to stvoriti klasnu razliku između podobnih i nepodobnih. Trebamo klasni osjećaj među novinarima - koji se ne temelji na novcu, već na moralu, obrazovanju i karakteru" (Pulitzer, 1904: 649).

Doc. dr. sc. **Tijana Vukić**, autorica serije priloga o akademskom obrazovanju novinara koja će idućih mjeseci biti objavljena na *H-Alteru*, autorica je znanstvene monografije "Od novinara do novinarstva - Studija novinarskih vještina" objavljene 2017. godine. U suradnji sa školama, nevladinim organizacijama i na fakultetu radi na obrazovanju mladih novinara. Diplomirana je kroatistica s višegodišnjim iskustvom na poslovima novinara i urednika u različitim medijima. U svojem znanstvenom radu aktivno istražuje temu obrazovanja novinara, koja je bila i tema njezine doktorske disertacije i nekoliko autorskih radova. Od 2008. godine zaposlena je na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli. (op. ur.)

Literatura i izvori:

Biondić, I., Jurčić, Lj., Slijepčević, M. i dr. (2011). Važnost i razlozi uključivanja obrazovanja za medijsko poduzetništvo u kurikulume medijskih studija. *Učenje za poduzetništvo*, 1(1), 163-175. Preuzeto s <http://hrcak.srce.hr/130101>

Božičević, I. (2007). *Sustavna metoda projektiranja modela obrazovanja za medije* (neobjavljeni magistarski rad), Sveučilište u Zadru, Hrvatska.

Curran, J. P. (2010). Entertaining Democracy. U J. P. Curran (ur.) *Mass Media and Society* (str. 63-83). London, UK: Bloomsbury.

Hoy, W. K., Miskel, C. G. i Tarter, C. J. (2013). *Educational Administration. Theory, Research and Practice*. (9. izdanje). New York: McGraw-Hill.

Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (2021). Pristupljeno putem <https://hko.srce.hr/registar/standardi?datumOd=&datumDo=26.4.2021.&sektor=18&razina=>

Jokoš, I. i Kanižaj, I. (2012). Percepcija novinarske profesije studenata novinarstva i komunikologije na Sveučilištu u Zagrebu. *Medijske studije*, 3(5), 102-116. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/95271>

Malović, S. (2000). Stručnost - uvjet za profesionalnost. *Medijska istraživanja: znanstveno-stručni časopis za novinarstvo i medije*, 6(2), 97-100. Preuzeto s <http://hrcak.srce.hr/26304>

Malović, S. (2009). Samoregulacija: Čarobni štapić ili uzaludni trud?. *MediAnali*, 3(6), 225-232. Preuzeto s <http://hrcak.srce.hr/44551>

Mataušić, M. J. (2007). Komunikacijske znanosti. Definicije i područja istraživanja. U M. J. Mataušić (ur.) *Komunikacijske znanosti; Znanstvene grane i nazivlje. Zbornik radova znanstvenog kolokvija*, Hrvatski studiji, 3. svibnja 2006., Biblioteka Komunikologija, sv. 1, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, str. 9-36.

McQuail, D. (2005). *Mass Communication Theory*. (5. izdanje). London, Thousand Oaks & New Delhi: SAGE Publications.

Mcquail, D. (2008). „Journalism as a public occupation: alternative images“ U N. Carpetnier,; P. Pruulmann-Vengerfeldt, K. Nordenstreng, Kaarle i dr. (ur.) *Democracy, Journalism and Technology: New Developments in an Enlarged Europe*, ECREA's 2008 European Media and Communication Doctoral Summer School, Tartu: Tartu University Press, str. 47-59. Preuzeto s: http://www.researchingcommunication.eu/reco_book4.pdf

- Nacionalna klasifikacija zanimanja* (2010). Narodne novine, broj 147/10. Preuzeto s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_12_147_3736.html
- Najbar-Agičić, M. (2015). Osnivanje, djelovanje i prekid rada Novinarske škole u Zagrebu 1949. - 1952. *Časopis za suvremenu povijest*, 47(2), 275-292. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/150980>
- Perišin, T. i Mlačić, P. (2014). Studij novinarstva: Digitalni kurikulum za digitalno novinarstvo. *Medijska istraživanja: znanstveno-stručni časopis za novinarstvo i medije*, 20(1), 25-43. Preuzeto s <http://hrcak.srce.hr/126388>
- Plenković, M. i Mustić, D. (2014). Obrazovanje novinara i komunikologa u Republici Hrvatskoj. *Informatologia*, 47(1), 36-45. Preuzeto s <http://hrcak.srce.hr/120465>
- Popović, H. (2018). Profesija novinar/novinarica: Trasiranje puta u propast. *H-Alter*. Pristupljeno putem <https://www.h-alter.org/vijesti/profesija-novinar-novinarica-trasiranje-puta-u-propast>
- Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama*. Narodne novine, broj 118/09, 82/12 i 32/13. Preuzeto s <https://www.dzs.hr/hrv/important/Obrasci/08-Obrazovanje/Obrasci/Klasifikacija%20podrucja%20znanosti.pdf>
- Pulitzer, J. (1904). The College of Journalism. *The North American Review*, 178 (570), 641- 680. Preuzeto s <https://www.jstor.org/stable/25119561>
- Regulated professions database* (European Commission). Pristupljeno putem <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm?action=homepage> (28. travnja 2021.).
- Sheridan Burns, L. (2009). *Razumjeti novinarstvo*. Zagreb: Naklada Medijska istraživanja.
- Vukić, T. (2014). *Novinarske vještine u hrvatskim visokoškolskim programima za obrazovanje novinara* (neobjavljena doktorska disertacija), Sveučilište u Zadru, Hrvatska.
- Vukić, T. (2017). *Od novinara do novinarstva - Studija novinarskih vještina*. Zagreb-Pula: Golden Marketing - Tehnička knjiga i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.
- Vukić, T. (2019). Održivo obrazovanje novinara - jedini mogući put u budućnost. *Croatian Journal of Education*, 21 (Sp.Ed.1), 253-279. doi:10.15516/cje.v21i0.3449
- Zakon o medijima* (2013). Narodne novine, broj 81/13. Preuzeto s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_81_1707.html
- Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru* (2013). Narodne novine, broj 22/13, 41/16. Preuzeto s <https://www.zakon.hr/download.htm?id=1289>
- Zgrabljić Rotar, N. i Vrljević Šarić, Đ. (2009). The Croatian Journalism Education Landscape. U G. Terzis (ur.) *European Journalism Education* (pp. 369-383). Bristol & Chicago: Intellect Books.

Prilog je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije u okviru projekta "Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara", aktivnosti pridružene međunarodnom znanstvenom institucionalnom projektu "Visokoškolsko obrazovanje novinara u digitalnom okruženju" koji financira Fakultet za interdisciplinarnu, talijanske i kulturološke studije Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli.

Ključne riječi: novinarske slobode, istraživačko novinarstvo, pravo na visoko obrazovanje, hrvatsko novinarstvo, freelance novinarstvo, novinarska etika, edukacija

---

Tweetaj

Email

Vezane vijesti

Tijana Vukić
Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara III.

Tijana Vukić
Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara II.

Marijan Vogrinec
Medijska slika Doriana Graya